

vězeňství

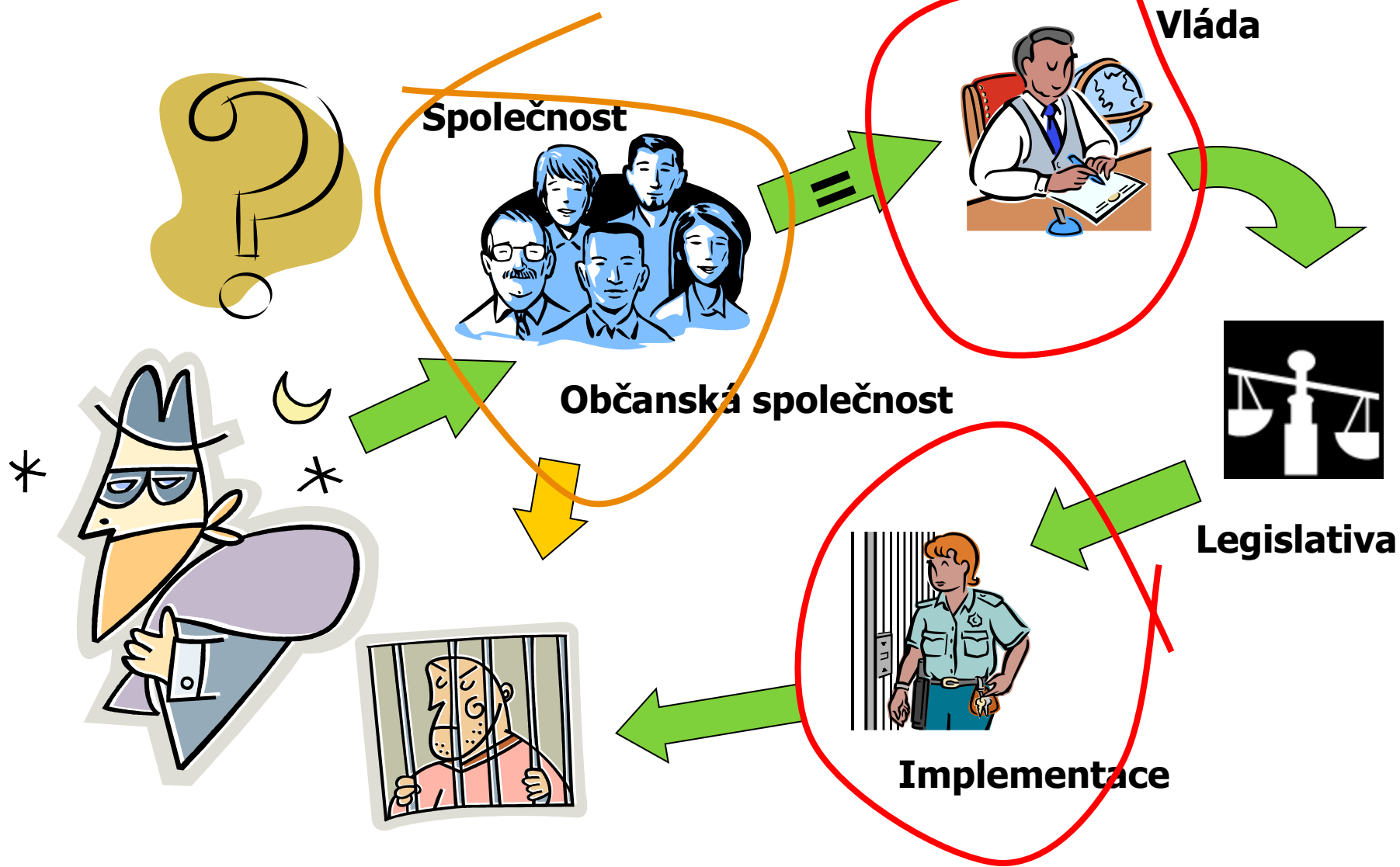
**Sít' sociálních služeb
poskytovaných osobám ve výkonu
trestu odnětí svobody v evropském
srovnání**

**se zaměřením na Nizozemí a Českou
republiku**

Seminární úkol

- *Shlédněte tv pořad Pološero – díl „za katrem“*
(<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10318730018-polosero-za-katrem/213562222000002-za-katrem/video/>). *Vytvořte otázky s krátkým komentářem, které je třeba zohledňovat při zacházení s vězni*
- *Otázky:*
- *Jak dodržovat práva (důstojnost) osob s doživotními tresty? /*
- *Jak zvýšit možnost zaměstnávat trestně?*
- *Psychologická, duchovní pomoc – jaká?*
- *Péče před propuštěním?*

Proces řešení kriminality

Charakteristika výzkumných vzorků

Vězeňské služby - statistika

Česká republika

□ Populace:
16,440,113

□ Hustota:

□ HDP:

□ Věznice

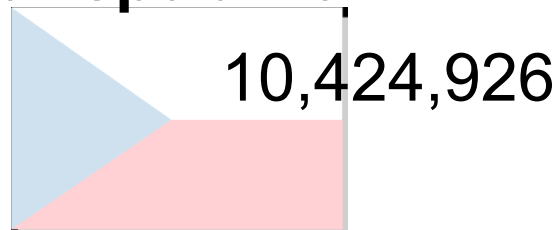
□ Kapacita věznic

□ Personál ve věznicích

□ Osob na celu

□ Počet uvězněných

na 100 000 obyvatel

132/km²

\$16,956

35

20 735

10 700

10 -13

185/163

Nizozemí

396/km²

\$38,994

85

26 304

17-18 000

1 - 2

128

Amnestie prezidenta republiky

- **Propuštěno 6 400 osob** většinou z výkonu trestu odnětí svobody méně pak z výkonu vazby = více než 1/4 z počtu vězeňské populace před amnestií.
- Index počtu vězněných osob se snížil z 230 na cca 160 – 170. (Česká republika se tak dostala na stejnou hodnotu, jako má například Slovensko, Maďarsko nebo Velká Británie)

Definice „sociální služby“ pro tento výzkum

NE:

- Právní pomoc
- Základní péče vězeňské služby
- Pomoc vězňům v cizině
- Materiální pomoc

YES

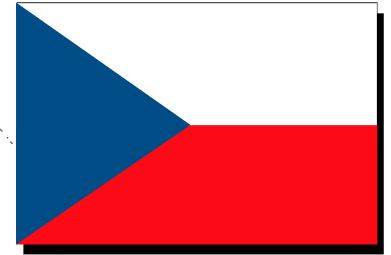
- Zvláštní/Extra služby

Klasifikace sociálních služeb

Sociální kontakt	Korespondence	<i>Skupinová, individuální, přání k narozeninám, plánovaná a organizovaná</i>
	„Face to face“ kontakt	<i>Osobní kontakt, návštěvy – skupinové, osobní asistence, tématická setkání</i>
Duchovní služby		<i>Liturgické obřady, duchovní vedení a podpora, poskytování Bible a jiných duchovních materiálů</i>
Multifaktoriální služby		<i>Preventivní program pro mladistvé delikventy, kreativní program, psychosociální tréninky, terapie,...</i>
Extramurální aktivity		<i>Udržení bydlení, péče o rodinu vězňů, předávání darů jménem vězňů, pomoc s hledáním ubytování a pracovního místa po propuštění, pomoc s dluhy,...</i>
Informace		<i>Časopisy, poradenství, drogové poradenství – harm reduction</i>
Edukace		<i>Výcvik, příprava na propuštění, vzdělávací programy</i>

Sociální služby v komparaci

Kvalitativní komparace

Sociální kontakt

- snížení sociální exkluze (vyloučení), nabízí sociální kontakt, vztahy

Korespondence = narozeninová přání, možnost kontaktu s vnějším světem, sociální podpora

ČR

- jedna z nejrozšířenějších aktivit
- většinou poskytována dobrovolníky
- Maltézká pomoc, Charita, Diakonie

NL

- většinou jako doplňková aktivita k jiným službám- návštěvy, informace
- Stichting Kerken en Gevangenen, Gevangenzorg Nederland, BONJO...

Osobní kontakt= sociální podpora, tématické setkávání, návštěvy – osobní nebo individuální, rozhovory, hry, zpívání...

ČR

- tyto návštěvy jsou realizovány jak dobrovolníky tak profesionály
- nejčastěji v rámci duchovních služeb a v rámci církevních organizací
- Vězeňská duchovenská péče, Charita, Sdružení Podané ruce

NL

- Spoustu tzv. návštěvních skupin(kolem 13)
- Většinou dobrovolníci

Duchovní péče

= *liturgické obřady, duchovní vedení a podpora, poskytování Biblí a spirituálního materiálu – literatury, která je většinou poskytována ze strany různých církví.*

ČR

- zde hraje hlavní a nejvýznamnější roli Vězeňská duchovenská služba (ekumenické sdružení církví), již součástí služeb poskytovaných věznicí, neboť mnozí vězenští kaplani jsou zaměstnanci Vězeňské služby.
- často se tato služba může krýt se službou dopisování nebo návštěv.
- *Charita*

NL

- *Spiritual Care Service = Catholic Prison Chaplaincy in the Netherlands*
- *Geestelijke Verzorging Joodse Gedetineerden = Mental Care Jewish Detainees – průvodce při studiu a udržování židovských tradic*

Extramurální aktivity

- *Péče o rodinu, předávání darů jménem vězňů, pomoc s hledáním bydlení a práce po výkonu trestu, pomoc s problémy zadlužení*

ČR

- *„Sdružení Podané ruce“ – pomoc se zadlužením, podávání informací a poradenství rodinám a příbuzným uvězněných*
- *Probační a mediační služba České republiky*
- *Sociální kurátoři – pomoc s přípravou na propuštění – zajišťování bydlení,...*

NL

- *BONJO: project House keeping*
- *Gevangenezorg Nederland = Prisoners Make Netherlands: podpora rodinám vězňů, narozeninové dárky dětem vězňů*

Informace

= časopisy, poradenství, Drogy-harm reduction
ČR

- *Charita – Charita Plzeň: Katolický týdeník*
- *Sdružení podané ruce: Letáčky, brožury*

- NL
- *Mainline – magazine (drogy, zdraví, ulice)*
  - *LGS Stichting Landelijke Gedetineerden Commissie – časopis Respond*

Vzdělávání

= *výcvik, vzdělávání, školení,
příprava na výstup*

ČR

- *nejčastěji v rámci školských zařízení*

□ *Sdružení Podané ruce Brno, Domov sv. Karla Boromejského*

NL

□ *LGS Stichting Landelijke Gedetineerden Commissie*

□ *Stichting Educatie achter Buitenlandse Tralies = Foreign Education Foundation behind bars*

□ *Epen (Limburg) Stichting Total Training Service (TTS)=Total Foundation Training Service (TTS) Breda (Noord-Brabant)*

Multifaktoriální programy

- *preventivní programy, kreativní projekty, psychosociální aktivity, terapie, ...*

ČR

- *časově omezené, spolupráce více organizací*
- *výstupní oddělení*
- *Sdružení Podané ruce*
- *Diakonie evangelické církve bratrské + Probační a mediační služba ČR – Motivační programy*

NL

- *Young in Prison – nabídka kreativních a vzdělávacích programů zaměřených na sociálně-emocionální vývoj mladých lidí, pozitivní praktické a sociální dovednosti*

Kvantitativní komparace

Nizozemí

Název	Profesionál/ dobrovolník	Návštěvy	Dopisování	Informace	Extramurální aktivity	Edukace	Duchovní péče	Multifaktorální programy	Specializace
Návštěvní skupiny 13x	V	9	1		1		1	1	
BONJO	V			1	1			1	
Dienst Geestelijke Verzorging	P						1		
Door Opvang en Ontmoeting Resocialisatie 2x	P			1	1			1	
EORG Nederland	P							1	
Geestelijke Verzorging Joodse Gedetineerden	P	1	1				1		Židé
Gevangenzorg Nederland	V	1	1		1		1	1	
Gezin in Balans, Bezoekmoederproject	V	1						1	matky
Humanitas Afdeling Meppel e.o.	V	1		1				1	
InformatieSteunPunt in de 1e-lijns GGZ (ISP)	V	1		1					lidé s mentálními problémy
Jongeren ontmoeten Jongeren 't Nieuwe Lloyd	P/V	1							mladí
Mainline	P	1	1	1					drogové závislí
Mision Holanda	P	1	1		1		1		
Ontmoeting Kerk & Detentie (OKD) - Mijdrecht	P	1					1	1	
Stichting Kerken en Gevangenen	V	1	1				1		
Stichting Landelijke GedetineerdenCommissie	V	1	1	1		1			
Stichting Total Training Service (TTS)	P					1		1	
Stichting Vrijwillige Hulpverlening aan (ex-)gedetineerden (VRIJ)	V	1		1	1			1	
Vereniging Vrijwillige Hulpverlening aan (ex-)Gedetineerden	V	1							
Vereniging Vrijwillige Hulpverlening Gedetineerden	V	1							
Celkem	P/V 9/12	23	7	7	5	2	7	10	

Česká republika

Název	Profesionál/ dobrovolník	Návštěvy	Dopisování	Informace	Extramurální aktivity	Edukace	Duchovní péče	Multifaktoriální programy	Specializace
Vězeňská duchovenská služba	P	1	1				1		
Maltéžská pomoc Brno, Olomouc	V		1						
Česká katolická charita	P/V	1	1	1			1	1	
Asociace podané ruce, Brno, Olomouc	P		1	1	1	1		1	drogově závislí
Domov sv. Karla Boromejskeho	P						1	1	ženy
SOS centrum Diakonie	V		1	1	1			1	
Teen Challenge	P	1		1				1	drogově závislí
Sdružení pro prevenci kriminality PRAK	P			1					
Občanské sdružení Sananim	P	1	1	1				1	drogově závislí
Občanské sdružení Romodrom	P	1		1	1				
o.s. White Light	P			1				1	
Armáda Spásy	P	1			1		1		
Centrum sociálních služeb Praha	P							1	
o. s. Mosty	P			1				1	
o.s. Semiramis	P		1	1	1			1	
Centrum následné péče	P	1	1						
Celkem	P/V 14/3	7	8	10	5	1	4	10	

Závěry

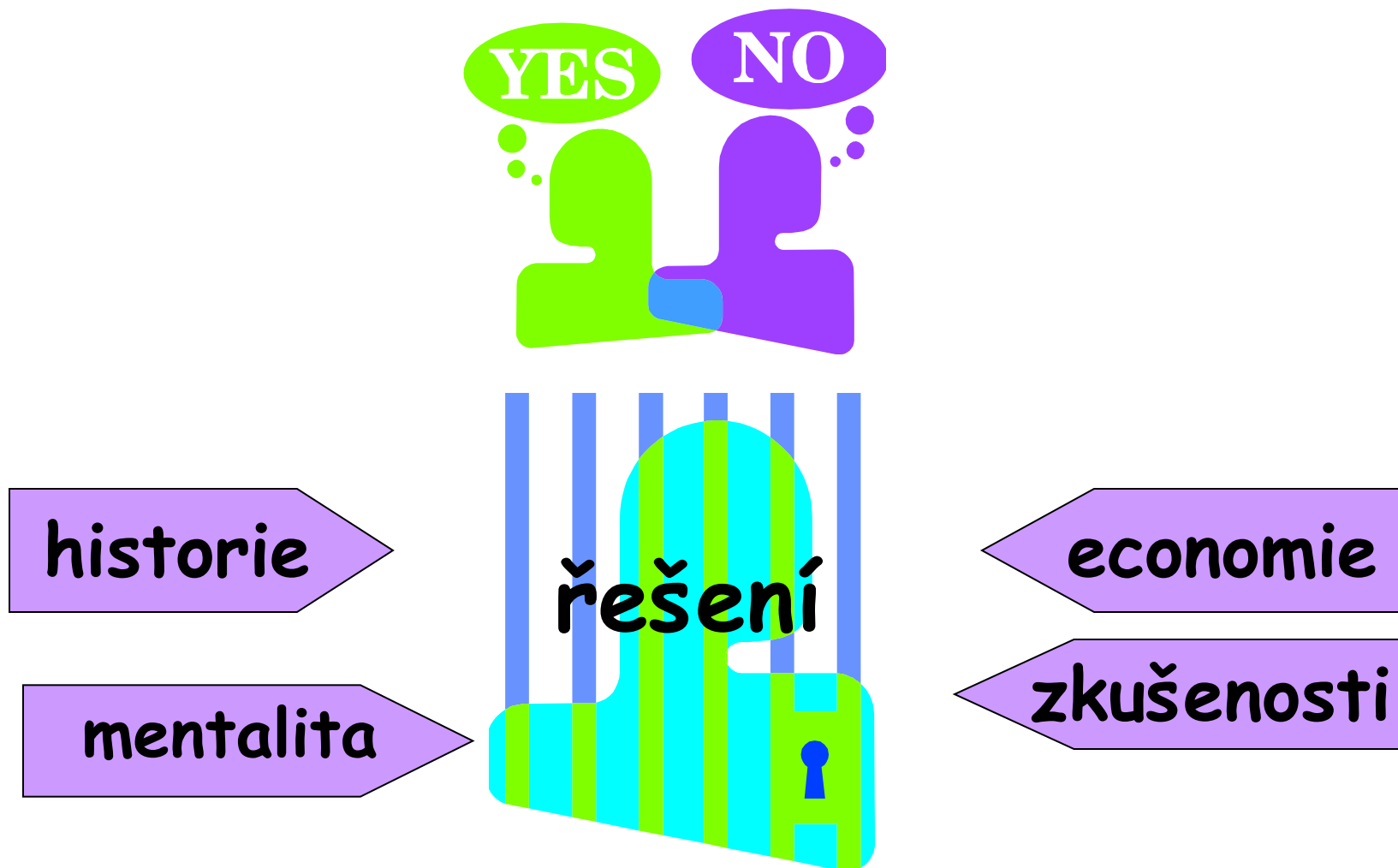
Jaké sociální služby

- **Typy sociálních služeb:** můžeme se setkat převážně se stejnými druhy služeb (dopisování, informace, vzdělávání,...)
  - ČR - nejčastější dopisování a informace
  - NL – návštěvy
  - Nizozemí jsme se navíc setkali se specifickou službou udržení bydlení, která pronajímá domy uvězněných
  - V České republice je zase jedinečným projektem Domov sv. Karla Boromejského
- **Kdo poskytuje služby:** profesionálové X dobrovolníci
  - Dobrovolníci tvoří velké procento hlavně v Nizozemí, kde jejich činnost obsáhne až 4/7 těchto služeb.

Rozdíly:

- Služby specificky zaměřené
- množství organizací, které se strategicky zabývají pomocí lidem ve výkonu trestu odnětí svobody. Jsou lépe organizovány a jsou přístupnější
- Účast dobrovolníků na poskytování služeb

Zdroje rozdílů jednotlivých zemí

Seminární práce

- *Seminární práce: Představte jedno zahraniční vězeňské zařízení nebo organizaci, která se věnuje pachatelům trestné činnosti.*
- Možno odevzdat nejpozději den před zkouškou na email: vasickovapetra@gmail.com

Zkouška

- Podmínka přístupu ke zkoušce jen min. 1 bod
- Zkouška spočívá:
  1. Rychlém přehledu = cca 8 otázek (1-2body)
  2. Jedna velká otázka = 5 min
  3. + body za seminární práce

Zdroje (příklady)

□ Literatura

- Kalmthout. A.M., Hofstee-van der Meulen F.B.A.M., (2007) Foreigners in European Prisons I., Nijmegen.
- Hall. M.P. (1963). The Social services of modern England. London: Routledge & K. Paul

□ WWW

- <http://scholar.google.com/scholar?hl=cs&lr=&q=info:XnjFM5IOJHYJ:scholar.google.com/&output=viewport&pg=1>

□ Webové stránky organizací:

- www.bonjo.nl
- <http://www.podaneruce.cz/cz/>

Děkuji za pozornost a přeji hezký
den